

Motion till riksdagen

1988/89:Sk664

av Knut Wachtmeister m.fl. (m)

Tullförrättningsavgiften

I juni 1987 beslöt riksdagen med 168 röster mot 154 att införa s.k. tullförrättningsavgift att uttagas på icke ordinarie arbetstid. De borgerliga partierna röstade således mot förslaget, och motiveringen var bl.a. att avgiften, som i verkligheten är en skatt, utgör en skadlig kostnadsbelastning på näringslivet samt går emot andan i GATT-stadgan som förbjuder import- och exportavgifter i statsfinansiellt syfte. (Sverige tog 1986 avstånd från USA:s beslut att införa en avgift på 0.25 procent på värdet av alla till USA importerade varor.) Vidare är tullförrättningsavgiften inte konkurrensneutral mellan olika transportföretag och transportmedel varjämte avgiften kommer att leda till ett ryckigare transportflöde med negativa verkningar inte minst på miljön.

De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 november 1987 sedan generaltullstyrelsen efter samråd med kommerskollegium och riksrevisionsverket utfärdat föreskrifter den 17 september. (Det kan noteras att yttrandet från RRV är daterat efter den 17 september.)

Efter att ha varit i kraft blott ett par månader kunde konstateras att, förutom kostnadsfördyringar för näringslivet, flera andra nackdelar visat sig:

- 1) Normal expeditionstid enligt generaltullstyrelsens definition (07.00–16.00 måndag–fredag) är inte anpassad till näringslivets nuvarande trafiksystem. Det beräknas att 2/3 av gränspasseringarna för flyg- och färjetrafik sker utanför denna tidsram.
- 2) SJ debiteras ingen förrättningsavgift för sina järnvägstranporter, utan man sköter själv tullklareringen utan tullens medverkan. Detta innebär ett avsteg från konkurrensneutraliteten.
- 3) Konkurrensen snedvrids också genom varierande debiteringsprinciper mellan både orter och trafikslag.

Tullupplag har rätt att själva lämna ut sitt gods och då utgår ingen tullförrättningsavgift. Tullen i Helsingborg har emellertid inte avhått sig denna rätt varigenom importgodset belastas med dubbel avgift. På Landvetter sköter SAS exportklareringen, och exportanmälan lämnas till tullen först påföljande dag och någon avgift utgår således inte.

- 4) Speditörer (transportörer) debiterar allt gods med en avgift/sändning även om klarering sker under normal tulltid. Motiveringen är att man inte har praktiska möjligheter att dela upp godset efter klareringstid. Exportören (importören) har då ingen möjlighet att identifiera avgiften

till en särskild sändning eller till en särskild tidpunkt. Detta är naturligtvis inte acceptabelt med tanke på företagens behov av intern redovisning.

Ytterligare en effekt av tullförrättningsavgiften är att Norge från och med 1 januari 1988 infört en liknande avgift gentemot Sverige och Finland med motiveringen att Sverige och Norge har samma tullstationer. Den norska taxan är dock betydligt enklare än den svenska.

Det kan tilläggas att den västtyska regeringen i en hänvädelse till den svenska regeringen påtalat nackdelarna med tullavgiften inte minst då klaringstiderna. Den västtyska regeringen ifrågasätter vidare om inte avgiften strider mot Gatt-avtalet.

Kommerskollegium (KK) har i en skrivelse till regeringen framhållit att mycket tyder på att tullförrättningsavgiften försämrat tullservicen och att avgiften kan uppfattas som ett handelshinder. KK noterar vidare att av de 50–60 miljoner kronor som då influtit, tullen blott fått 11 miljoner, varigenom det finns risk för påståendet att avgiften är införd i stasfinansierat syfte. KK:s slutsats är att tullförrättningsavgiften snarast måste utvärderas. Tullförrättningsavgiften har nu varit i kraft i ca 14 månader och trots stora ansträngningar från både tullverkets och näringslivets sida kvarstår ett flertal rent praktiska problem. Bland dessa kan nämnas trycktekniska svårigheter när det gäller tulldokumentet, transiteringsregler gentemot EG/Efta samt tillämpningen f.ö. av det nya avgiftssystemet.

Förra året avtog skatteutskottet (1987/88:42) en moderatmotion med krav på en utvärdering. Utskottet noterade att det kunde finnas skäl att göra förändringar i systemet men förutsatte att regeringen noga följde utvecklingen så att oönskade effekter snabbt undanröjdes.

Med stöd av vad som anförts i motionen och inte minst mot bakgrund av vad Kommerskollegium framhållit, förefaller det oss som om regeringen inte vidtagit erforderliga åtgärder varför kravet på en snabb utvärdering kvarstår.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en snabb översyn av reglerna för tullförrättningsavgift i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 24 januari 1989

Knut Wachtmeister (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Rune Rydén (m)